

Routekaart Gezonde Rassen aan de Top - Samenvatting

Samenvatting van de uitgebreide routekaart (versie 3.0 – 16 januari 2026)

Waarom deze routekaart

De routekaart *Gezonde Rassen aan de Top* markeert een bewuste koerswijziging binnen de georganiseerde kynologie. Gezondheid en functioneren worden structureel leidend, met rasverenigingen in de regierol voor verantwoord en toekomstbestendig fokbeleid.

De aanleiding ligt in een samenloop van maatschappelijke, politieke en bestuurlijke ontwikkelingen. Erfelijke aandoeningen, verlies aan genetische diversiteit en toenemende publieke en politieke aandacht hebben geleid tot een duidelijke verwachting: gezondheid moet niet alleen worden nagestreefd, maar ook aantoonbaar worden geborgd binnen het kader van de Wet dieren.

De Taskforce Gezondheid op één is ontstaan vanuit de overtuiging dat effectieve zelfregulering de enige geloofwaardige manier is om verdere generieke overheidsregulering te voorkomen. Deze routekaart biedt daarvoor een samenhangend, juridisch houdbaar en inhoudelijk onderbouwd kompas.

Rolzuiverheid: wie doet wat

De routekaart gaat uit van een duidelijke rolverdeling:

Rasverenigingen zijn en blijven de aangewezen partij voor het ontwikkelen en uitvoeren van ras-specifiek gezondheidsgericht fokbeleid. Zij beschikken over kennis van populatie, genetische achtergrond en praktijk en zijn verantwoordelijk voor onderbouwde keuzes en monitoring van effecten.

De Taskforce Gezondheid op één is een onafhankelijk ledeninitiatief en vervult een inhoudelijke en verbindende rol. Zij duidt richting, bewaakt focus en samenhang en verbindt rassen, wetenschap, data-expertise en bestuur. De Taskforce is geen uitvoeringsorganisatie en neemt geen fokbeleid over.

De Raad van Beheer vervult een kaderstellende rol. Zij formuleert heldere kaders voor fokbeleid op hoofdlijnen, faciliteert infrastructuur, borgt kwaliteit en toetst aan wettelijke en bestuurlijke randvoorwaarden. Deze rol is randvoorwaardelijk voor effectieve zelfregulering door rasverenigingen.

Deze rolzuiverheid is essentieel om verwachtingen te managen en slagkracht te behouden.

Juridisch kader: ruimte én verantwoordelijkheid

De Wet dieren en het Besluit houders van dieren werken met doelvoorschriften. Niet specifieke middelen staan centraal, maar het voorkomen van ernstige schade aan gezondheid en welzijn. Dit biedt ruimte voor ras-specifiek maatwerk, mits keuzes proportioneel, onderbouwd en navolgbaar zijn.

Die ruimte bestaat alleen wanneer gezondheidsbeleid aantoonbaar en toetsbaar is ingericht. Waar samenhang en onderbouwing ontbreken, ontstaat het risico dat generieke normen worden opgelegd.

Het **Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF)** vormt de concrete juridische en beleidsmatige vertaling van deze verantwoordelijkheid: een toetsbaar kader waarin ras-specifieke keuzes, proportionaliteit en aantoonbare verbetering samenkomen.

Strategische uitgangspunten

De Taskforce Gezondheid op één positioneert zich als een tijdelijk, inhoudelijk regie- en koersplatform. Zij is geen uitvoeringsorganisatie en geen beleidsafdeling, maar vult een strategisch gat door focus en samenhang te organiseren.

De koers wordt geleid door de volgende uitgangspunten:

- gezondheid en functioneren staan centraal;
- focus en prioritering zijn noodzakelijk;
- maatwerk vindt plaats binnen juridische kaders;
- aantoonbaarheid is randvoorwaardelijk;
- samenhang gaat boven versnippering;
- leren en bijstellen horen bij voortschrijdend inzicht.

Deze uitgangspunten vormen het toetsingskader voor alle verdere stappen.

Ontwikkellijnen: de stip op de horizon

De routekaart beschrijft vier ontwikkelfasen. Dit is geen planning, maar een strategische doorkijk van waar gezamenlijk naartoe wordt gewerkt.

Fase 1 – Fundament & gezamenlijke koers

In deze fase worden uitgangspunten, rolverdeling en gezamenlijke koers bevestigd. Gezondheid en zelfregulering worden expliciet als leidend vertrekpunt vastgesteld.

Fase 2 – Inzicht & onderbouwing

Gezondheid wordt inzichtelijk gemaakt op populatieniveau via gezondheidenuquête, monitoring en analyse. Data en kennis vormen de basis voor onderbouwde keuzes en juridisch houdbare besluitvorming. Het Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF) wordt inhoudelijk uitgewerkt.

Fase 3 – Verbinden & uitdragen

Na besluitvorming verschuift de nadruk naar zichtbaar maken en verbinden. Resultaten, keuzes en voortgang worden feitelijk gedeeld met rassen, fokkers, leden en overheid. De georganiseerde kynologie positioneert zich als serieuze en betrouwbare gesprekspartner op basis van meetbare vooruitgang.

Fase 4 – Verankeren & verbeteren

In deze fase komt alles samen. Gezondheid wordt structureel verankerd in beleid, erkenning en kwaliteitsborging. De stamboom groeit opnieuw uit tot een herkenbaar kwaliteitsmerk voor verantwoord en gezondheidsgericht fokken.

Kernpunten zijn:

- koppeling van GGF aan toetsbare gezondheidscertificering;
- verankering van gezondheid als kwaliteitsnorm;
- aansluiting op toekomstige wettelijke en beleidsmatige eisen;
- structurele evaluatie en continue verbetering;
- erkenning via kwaliteitslabels, waaronder *Gezonde Rassen aan de Top*.

Het eindbeeld is een duurzaam stelsel waarin gezondheid aantoonbaar centraal staat, gedragen door wetenschap en zichtbaar voor overheid en maatschappij.

Slot

Deze routekaart markeert de stap van woorden naar daden. Door kennis, data en samenwerking te bundelen, wordt gezondheid het uitgangspunt voor de toekomst van de georganiseerde kynologie.

Gezonde rassen aan de top is daarmee zowel het doel als het bewijs: bewijs dat de sector verantwoordelijkheid neemt, leert, verbetert en bouwt aan vertrouwen — nu en voor de generaties honden en liefhebbers die volgen.